

Veiligheid van jonge werknemers — Adviezen voor werkgevers

Jongeren onder de 25 zijn de nieuwe generatie van onze beroepsbevolking. Het is uw taak ervoor te zorgen dat zij een veilige en productieve start maken. Als werkgever heeft u de verantwoordelijkheid dat zij veilig kunnen werken. Daarvoor moet u een goed systeem van gezondheids- en veiligheidsbeheer hebben, dat iedereen bescherming biedt. Dit informatieblad adviseert u over uw taak. Andere informatiebladen geven meer informatie over wettelijke voorschriften ter bescherming van jonge werknemers, en advies aan toezichthouders (supervisors), jongeren en hun ouders.

Jongeren kunnen een bijzonder risico lopen wegens hun gebrek aan ervaring, training en bewustzijn van de gevaren. Zij hebben goede raad, informatie en toezicht nodig en passend, veilig en gezond werk.

Slechte ervaringen

- Een meisje van zeventien raakte binnen een uur nadat ze was begonnen met haar vakantiebaantje, een deel van een vinger kwijt. Haar vingers raakten bekneld in een machine in de bakkerij. De automatische beveiliging was defect en dit was weliswaar gemeld, maar er was geen onderhoud gepland, zij had geen behoorlijke instructies gekregen over de bediening van de machine en degene die haar moest begeleiden had niet gezien dat zij al met de machine aan het werk was...
- Een 18-jarige leerling-monteur overleed nadat hij vier dagen daarvoor ernstige brandwonden had opgelopen bij een ontploffing. Hij hielp zijn baas

een mengsel van benzine en diesel in een afvaltank te lozen toen het mengsel ontplofte. Omdat hij nog in een leerfase zat, was hij voor de supervisie en scholing sterk afhankelijk van zijn werkgever, maar de garagehouder liet de gezondheids- en veiligheidsvoorschriften over aan het gezonde verstand van zijn werknemers...

In beide gevallen werd een onderzoek ingesteld en kregen de ondernemingen een boete voor hun tekortkomingen op het gebied van gezondheid en veiligheid. Heel vaak raken jonge werknemers gewond of worden zij ziek omdat zij dingen doen waarin zij niet zijn geschoold, omdat de controle niet adequaat is en omdat zij werken met gevaarlijke machines of stoffen. Uit Canadees onderzoek blijkt dat nieuwe en jonge onervaren werknemers meer dan vijfmaal zoveel risico lopen in de eerste vier weken van hun baan gewond te raken dan andere werknemers (!).

De voordelen van goede praktijken

Afgezien van het feit dat de wet moet worden nageleefd, hebben werkgevers er duidelijk baat bij wanneer zij aandacht besteden aan de gezondheid en veiligheid van jonge werknemers.

- Goed veiligheidsbeheer is goed voor uw bedrijf en een teken van een efficiënte organisatie.
- Maatregelen om jongeren veilig te laten werken, zullen alle werknemers bescherming bieden.
- Door jongeren goed te trainen en op te leiden, kunt u profiteren van hun energie, enthousiasme en bereidheid tot leren, terwijl zij veilig hun werk kunnen blijven doen.
- Een goede controle zal u helpen een oordeel te vormen over de vorderingen van jongeren in hun werk en over de doeltreffendheid van hun scholing.
- Uw reputatie als goede werkgever zal u helpen goed gekwalificeerde jonge mensen te vinden.

Risicobeoordeling, organisatie en preventie

Werkgevers moeten de gevaren vaststellen en een risicobeoordeling verrichten om te bepalen welke bijzondere risico's jongeren lopen en welke preventie maatregelen noodzakelijk zijn (?). Risicobeoordelingen en de daarop gebaseerde maatregelen moeten daarom het volgende omvatten:

- taken die jongeren niet mogen verrichten, waarbij duidelijk aangegeven wordt welke specifieke uitrusting en werkprocessen voor hen verboden zijn, welke zones voor hen niet toegankelijk zijn en welke activiteiten zij uitsluitend onder toezicht kunnen doen;
- de behoeften aan toezicht en afspraken daarover (zie de paragraaf „regelingen betreffende het toezicht”);

(!) http://www.iapa.ca/outreach_yw/yw_employer.asp

(?) Een gevaar is alles wat ziekte of letsel kan veroorzaken. Het risico is de waarschijnlijkheid dat dat ook zal gebeuren.

- behoeften aan informatie, instructie en opleiding en afspraken daarover (zie de paragraaf „opleiding”);
- preventie van pesten en seksuele intimidatie;
- regelingen inzake speciale vereisten voor jongeren met een handicap of met bijzondere behoeften;
- informatie aan ouders en voogden over risico's en de maatregelen om deze te beteugelen;
- contacten met de organisatoren van stages op de werkplaats en beroepsopleiding;
- overleg met de werknemersvertegenwoordigers en de jongeren zelf over specifieke regelingen voor jonge werknemers.

Als u jongeren stageplaatsen aanbiedt, moet u ervoor zorgen dat zij ten minste dezelfde bescherming krijgen voor hun gezondheid en veiligheid als uw eigen vaste medewerkers.

Werknemers onder de achttien jaar

Indien u jongeren onder de achttien jaar in dienst neemt — ook jongeren die in het kader van hun beroepsopleiding stage in uw onderneming lopen en jongeren die een bijbaantje hebben naast hun school of studie — gelden er specifiekere regelingen ten aanzien van beperkingen aan hun blootstelling aan gevaren en met betrekking tot de werktijden. Zie het factsheet „Bescherming van jongeren op het werk” voor meer informatie over uw plicht uw werknemers te beschermen en over de bijzondere eisen voor jongeren. Raadpleeg de nationale wetgeving voor een volledig overzicht van de eisen.

Regelingen betreffende het toezicht

Werkgevers moeten goede afspraken maken voor het toezicht op jongeren. Sommigen wijzen bijvoorbeeld een mentor aan.

Supervisors moeten de juiste training hebben gehad in de risico's en controlemaatregelen die verband houden met het werk van jongeren, en zich bewust zijn van alle beperkingen aan de taken die jongeren kunnen verrichten. Zij moeten weten wat hun rol is, wat er van hen wordt verlangd en hoe zij hun taken kunnen vervullen. Zij moeten ook voldoende tijd krijgen en de bevoegdheid hun toezichthoudende taken uit te voeren. In de afspraken moet het volgende aan bod komen:

- de wijze waarop toezicht op de jonge werknemers wordt gehouden, en in welke mate de verschillende taken worden gecontroleerd; welke verrichtingen een voortdurend

toezicht vergen en wie wordt aangewezen als hoofdverantwoordelijke voor de jonge werknemers;

- de vereiste bevoegdheden en rol van de toezichthouders (supervisors);
- training van supervisors in hun rol en in vraagstukken van gezondheid en veiligheid bij het toezicht op jonge werknemers;
- aantallen goed getrainde en bekwame supervisors, de namen van degenen die verantwoordelijk zijn voor de jonge werknemers, stagiairs en studenten die werkervaring opdoen;
- de wijze waarop supervisors problemen in verband met de veiligheid van jonge werknemers zullen rapporteren.

Training

Het is van wezenlijk belang dat jonge werknemers de juiste scholing op het gebied van gezondheid en veiligheid krijgen voordat zij met hun werk aanvangen en dat hieraan voldoende tijd wordt besteed. Zij moeten leren

- welke specifieke gevaren met hun werk verband houden,
- welke gevaren in het algemeen op de werkplek schuilen,
- wat ze moeten doen om zichzelf te beschermen,
- wat ze moeten doen als ze denken dat iets onveilig is,
- naar wie ze moeten gaan om advies te vragen,
- wat ze moeten doen in een noodsituatie, bij een ongeval of als er eerste hulp nodig is,
- dat het hun eigen verantwoordelijkheid is mee te werken wanneer het gaat om de veiligheid.

Het goede voorbeeld

Het is belangrijk dat u uw eigen betrokkenheid op het gebied van gezondheid en veiligheid toont, dat u procedures instelt en maatregelen treft en deze up-to-date houdt, dat u beklemtoont dat onveilige werkmethoden onaanvaardbaar zijn en dat u onmiddellijk reageert bij gezondheids- en veiligheidsproblemen.

Nadere informatie over de veiligheid van jonge werknemers is te vinden op de website van het agentschap:

<http://ew2006.osha.eu.int/>. Advies over preventie en links naar goede praktijken in geval van specifieke risico's en op werkplekken is verkrijgbaar op: <http://osha.eu.int/>. Bronnen van informatie zijn ook de nationale autoriteiten, vakbonden en brancheorganisaties.

Zie voor de volledige tekst van Richtlijn 94/33/EG betreffende de bescherming van jongeren op het werk:

<http://osha.eu.int/data/legislation/18>

De richtlijn legt minimumeisen vast, dus is het belangrijk om de exacte eisen in uw nationale wetgeving en richtsnoeren na te kijken:

Verdere informatie

Voor België: <http://be.osha.eu.int/ew2006/legislation>

Voor Nederland: <http://www.arbo.nl/deskundigen.stm>

Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk

Gran Vía, 33, E-48009 Bilbao

Tel. (34) 944 79 43 60, fax (34) 944 79 43 83

E-mail: information@osha.eu.int

© Europees Agentschap voor veiligheid en gezondheid op het werk. Overname met bronvermelding toegestaan. *Printed in Belgium, 2006*

